

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΘΗΡΑΣΙΑ Ι

μια διαχρονική διαδρομή

Επιστημονική Επιμέλεια
Κλαίρη Παλυβού & Ίρις Τζαχίλη

ΑΘΗΝΑ 2015

ΘΗΡΑΣΙΑ Ι. Μια διαχρονική διαδρομή

THERASIA I. A timeless route

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

Επιστημονική επιμέλεια: Κλαίρη Παλυβού & Τρις Τζαχίλη

© 2015 Τα Πράγματα Εκδόσεις
Ρωμυλίας 17, 14671 Αθήνα
www.ta-pragmata.com

Επιμέλεια τόμου: Ελπίδα Συγγελάκη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση – Σχεδιασμός εξωφύλλου: Σταύρος Χατζηδάκης
Φωτογραφία εξωφύλλου: Κώστας Σμπόνιας

ISBN: 978-960-98261-3-6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κατάλογος Συγγραφέων.....	7
Κατάλογος Συντομογραφιών.....	9
Κλαιρή Παλυβού & Ιρις Τζαχίλη	
Εισαγωγή	11
Jack L. Davis	
Εναρκτήρια Ομιλία	
“Last Man Standing” Intensive surface survey in Greece, Santorini and Therasia.....	13

1. ΓΕΩΛΟΓΙΑ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Γιώργης Βουγιουκαλάκης	
Η δημιουργία της Θηρασίας και η μορφολογία της την Ύστερη Εποχή του Χαλκού.....	20
Κώστας Σμπόνιας, Eméri Farinetti & Γεωργία Κορδατζάκη	
Εξερευνώντας ένα ηφαιστειογενές τοπίο: η αρχαιολογική έρευνα επιφανείας στη Θηρασία (2007-2011) και τα πρώτα αποτελέσματα.....	32
Γεωργία Κορδατζάκη	
Θηραϊκή και εισηγμένη κεραμική στην προϊστορική Θέση 3 της Θηρασίας: προκαταρκτικά αποτελέσματα.....	58
Μάγια Ευσταθίου	
Η Θηρασία κατά τους αρχαίους χρόνους.....	72
Μαρίνα Βόγκλη	
Προκαταρκτική παρουσίαση της κεραμικής από τον 5ο μέχρι τον 7ο αιώνα στη θέση της Ρίβας.....	92

2. ΙΣΤΟΡΙΑ

Ιρις Τζαχίλη	
Η μακρά διάρκεια στη Θηρασία, η αρχαιολογική επιφανειακή έρευνα και η σιωπή των πηγών.....	114
Κλαιρή Παλυβού	
Φανερή και κρυμμένη οίκηση στη Θήρα και τη Θηρασία.....	124

Ελευθερία Ζέη

Οι Κυκλάδες (17ος – 18ος αι.): όψεις, απόψεις και ιστοριογραφικά
ζητήματα του νησιωτισμού.....142

Άγγελος Μπούφαλης

Η τοπωνυμική έρευνα στη Θηρασία.....154

3. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Άλκηστη Δανιήλ & Ανδρέας Ζαχαράτος

Η αρχιτεκτονική μιας τυπικής οικιστικής μονάδας στην Αγριλιά.....170

Βασιλική Γκουλιπούλου, Όλγα Μολίδα & Μαριάννα Νάση

Οι εκκλησίες της Θηρασίας:

Ο ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου στην Αγριλιά.....178

Κώστας Αθανασίου

Ξερολιθιές και πεζούλες στη Θηρασία.....194

Κατερίνα Ριτζούλη

Η διαχείριση των υδάτων στο νησί της Θηρασίας.....204

Έλενα Ρειζίδου

Τα ορυχεία θηραϊκής γης στη νότια Θηρασία.....218

Μαρία Αρακαδάκη

Η Κρήτη στη Θηρασία: πρώτες εικόνες.....228

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Αλεξάνδρα Μπακαλάκη

Κάτι περισσότερο και κάτι λιγότερο από «ένα νησάκι δίπλα στη
Σαντορίνη».....240

Κωνσταντίνος Καλαντζής

Η Θηρασία ως τόπος: εισαγωγικές σκέψεις για μια εθνογραφία στη
σύγχρονη Θηρασία.....254

Dimitra Douskos

The dispossession from menace: notes on the population of
Therasia in relation to volcanic and seismic threats.....274